

Ліцензування освітніх послуг у сфері вищої освіти: документний супровід

Гелеш Анна

Кафедра СКІД

НУ "Львівська політехніка"

Львів, Україна

angelesh1520@gmail.com

Debenture accompaniment of process of licensing is analysed in the sphere of higher education. An author investigates a concept «licensing», and also the list of documents that is given for the receipt of license is ratified by the Licensed terms. The special attention is spared to the list of necessary documents for the observance of skilled requirements that are fundamentally important in the process of licensing.

Ключові слова: ліцензування, ліцензійні умови, вища освіта, документний супровід.

ВСТУП

Однією з функцій державного управління, тобто одним із засобів впливу держави на учасників сфери вищої освіти є процес ліцензування. Відповідно до п. 6 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», ліцензування – «засіб державного регулювання провадження видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, спрямований на забезпечення реалізації єдиної державної політики у сфері ліцензування, захист економічних і соціальних інтересів держави, суспільства та окремих споживачів» [1]. У п. 15 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про вищу освіту» визначено ліцензування як «визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність за певною спеціальністю на певному рівні вищої освіти відповідно до стандартів освітньої діяльності» [2, 3].

ОСНОВНА ЧАСТИНА

У 2015 р. Кабінет Міністрів України затвердив ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти, якими встановив нові організаційні, кадрові та

ліцензійні умови, зокрема, для вищих навчальних закладів [4]. Цим документом встановлюються єдині вимоги до провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти – на певному рівні вищої освіти за певною спеціальністю.

З метою забезпечення об'єктивності, прозорості процесу ліцензування та неупередженості при прийнятті рішень, прийнято постановою затверджено єдиний перелік документів, що подаються для отримання ліцензії, єдині форми заяв про видачу ліцензії та подачі документів до органу ліцензування для всіх суб'єктів здійснення освітньої діяльності.

Загалом, вимоги щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти класифіковано за такими критеріями, як: кадрові, технологічні, організаційні.

Кадрові вимоги щодо провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти є принципово важливими в процесі ліцензування. Кадрове забезпечення відповідної спеціальності складається з наявності науково-педагогічних (наукових) працівників з визначенням рівня їх наукової та професійної активності. Відповідно до пункту 5 приміток додатку 12 до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти [4] рівень наукової та професійної активності науково-педагогічного (наукового) працівника визначається за допомогою наявності переліку документів, що підтверджують такі показники:

- наявність наукової публікації у періодичному виданні, яке включено до наукометричних баз;
- наявність наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, та/або авторських

- свідоцтв, та/або патентів загальною кількістю п'ять досягнень;
- наявність виданого підручника чи навчального посібника, що рекомендований МОН, іншим центральним органом виконавчої влади або вченою радою закладу освіти, або монографії;
- наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня;
- участь у міжнародному науковому проєкті/залучення до міжнародної експертизи, наявність звання «суддя міжнародної категорії»;
- проведення навчальних занять іноземною мовою (крім мовних навчальних дисциплін) в обсязі не менше 50 аудиторних годин на навчальний рік;
- робота у складі експертних рад з питань проведення експертизи дисертацій МОН або галузевих експертних рад;
- виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проєкту), або головного редактора/члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України, або іноземного рецензованого наукового видання;
- керівництво студентом, який зайняв призове місце, або робота у складі організаційного комітету/ апеляційної комісії Міжнародної студентської олімпіади тощо;
- організаційна робота у закладах освіти на посадах керівника (заступника керівника) закладу освіти/факультету тощо;
- участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена спеціалізованої вченої ради;
- присудження наукового ступеня доктора наук або присвоєння вченого звання професора;
- наявність авторських свідоцтв та/або патентів загальною кількістю два досягнення;

- наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи студентів та дистанційного навчання;
- присудження наукового ступеня доктора філософії або присвоєння вченого звання доцента, або отримання документа про другу вищу освіту;
- керівництво студентом, який зайняв призове місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету/журі Всеукраїнської студентської олімпіади тощо;
- організація студентської громадської (волонтерської) діяльності, яка має професійне спрямування;
- наявність науково-популярних та/або консультаційних та/або дискусійних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю три публікації;
- поєднання науково-педагогічної роботи та практичної фахової діяльності [4].

Таким чином, на основі викладеного матеріалу, ми можемо стверджувати, що процес ліцензування у сфері вищої освіти слід розглядати як уніфікований порядок підготовки документів.

ЛІТЕРАТУРА

- [1] Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» / Відомості Верховної Ради України, 2015, № 23, ст.158.
- [2] Бахрушин В. Ліцензування освітньої діяльності – куди рухаємося? / Точка зору. Освітня політика. Портал громадських експертів. 13.08.2015.
- [3] Закон України «Про вищу освіту» // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст. 2004.
- [4] Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».